A1 01s AVUN DEVASHMAJA SANA SANALTA

(päivitelty 5.6.2023)

A ARAMEA https://gen.fi/a.html
A1 LAULUT JA RUKOUKSET https://gen.fi/a1.html
A1 01s Avun devashmaja sana sanalta
https://gen.fi/a1-1s.html

SISÄLLYSLUETTELO (luonnos)

1 Dokumentteja
II Johdanto
III Rukous sana sanalta

I DOKUMENTTEJA

A1 01 Avun devashmaja (Matt. 6:9–13) Isä meidän, joka olet taivaissa
https://gen.fi/a1-1.html
A2 Peshitta
https://gen.fi/a2-peshitta.html
A2 Aramea kreikankielisessä UT:ssa (2.1 ja 2.4)
https://gen.fi/a2-aramea-utssa.html
A3 Substantiivien rakennemuoto
https://gen.fi/a3-s-rakennemuoto.html
A3 Substantiivien määrämuoto
https://gen.fi/a3-s-maaramuoto.html
A3 Persoonapronominit
https://gen.fi/a3-persoonapronominit.html
A3 Persoonasuffiksit
https://gen.fi/a3-suffiksit.html
A4 Verbivartalot
https://gen.fi/a4-verbivartalot.html
A4 Peal perf. vahva
https://gen.fi/a4-pe-perf-vahva.html
A6 Maranata (1. Kor. 16:22) Herramme on tullut!
https://gen.fi/a6-maranata.html
H2 הוא hava j. (1/1873) olla, tulla
https://gen.fi/h2-hwx.html
V8 הוה hava v. (5x) olla, tulla joksikin, jäädä
https://gen.fi/v8-hwh.html
H6H Viisaus syntyy (Sananl. 8:22–31)
https://gen.fi/h6h-viisaus-syntyy.html

Dukhrana (Peshittan teksti)
http://www.dukhrana.com/peshitta/index.php
Jennings, William: Lexicon to the Syriac New Testament.
LWM Publications [1926] 2011
The New Covenant Aramaic Peshitta Text with Hebrew Translation.
The Bible Society in Israel 1986/2005

II JOHDANTO

Syyriankielinen Isä meidän (Matt. 6:9–13) -rukous sana sanalta selitettynä.

Itäisen nestorialaisen tradition Peshitta-teksti on transkriboitu heprean kirjaimistolle ja täydennetty shva-merkeillä.

III RUKOUS SANA SANALTA

(Matt06, Matt06_09A, Matt06_10A, Matt06_11A, Matt06_12A, Matt06_13A)

1. אַבּוּן

אַב mask. isä

+ juurikirjain ה > ו + suff. mon. 1. c. isämme

אָבִינוּ hepr.

√אבה BH suostua jonkun tahtoon, tahtoa, haluta

אָב mask. BH isä, "hän, jonka tahtoon suostutaan; hän, joka tahtoo pelastaa meidät"

ן suff. mon. 1. c. < BA נָא

A3 Persoonasuffiksit
https://gen.fi/a3-suffiksit.html

2. דְּבַשְׁמַיָּא

דְּ rel.pron. joka, mikä = דִּי BA = אֲשֶׁר / שֶׁ / שֶׁ / שְׁ BH

BH √אשר kiinnittää katse yhteen paikkaan: kulkea suoraan, olla tasainen

בְּ prep. -ssa > בַּ

שְׁמַיִן mask. du. "kaksoistaivas" = שָׁמַיִם BH

tx: st. det.

BH √ימם j. virrata hohtavaa kirkkautta

מַיִם mask. du. vesi, "kaksoisvesi"

יָם (< *יַם) mask. meri יַמִּים

3. נִתְקַדַּשׁ

√קדש olla pyhä

tx: etpa'al impf./juss. yks. 3. mask. passiivinen merkitys: pyhitettäköön

A4 Verbivartalot
https://gen.fi/a4-verbivartalot.html

4. שְׁמָךְ

שֵׁם st. abs. mask. nimi = BA sanakirjamuoto

שְׁמָא st. det. = syyr. sanakirjamuoto

tx: yks. + suff. yks. 2. mask. = BH שִׁמְךָ

שְׁמָא st. det. = הַשֵּׁם BH

vrt. BH שְׁמֵךְ sinun (fem.) nimesi

BH √שמה j. nimetä, antaa nimi

שֵׁם BH שְׁמוֹת

5. תֵּאתֵא

√אתא tulla = BA √אתה / אתא = BH √אתה

tx: peal impf./juss. yks. 3. fem.

A6 Maranata (1. Kor. 16:22) Herramme on tullut!
https://gen.fi/a6-maranata.html

6. מַלְכוּתָךְ

מַלְכוּ fem. st. abs. kuningaskunta = מַלְכוּת BH
tx: yks. + + suff. yks. 2. mask.

מַלְכוּתָא st. det. = syyr. sanakirjamuoto

BA מַלְכוּ fem. [abstr. subst.] (56x) kuninkuus, hallitusaika, kuningaskunta

מַלְכוּת־ yks. st. constr.

BH √מלך hallita päänä (joka uhrataan toisten syntien sovittamiseksi): olla kuninkaana

sisarj. √מלק taittaa uhrilinnun pää

A3 Substantiivien rakennemuoto
https://gen.fi/a3-s-rakennemuoto.html

7. נְהֲוֶה

√הוא olla, tulla, tapahtua = הוה BA v. (71x) = הוה BH v. (5x) olla, tulla
tx: peal impf./juss. yks. 3. mask.

V8 הוה hava v. (5x) olla, tulla joksikin, jäädä
https://gen.fi/v8-hwh.html

8. צֶבְיָנָךְ

√צבא haluta, tahtoa (BA 10x) [< (?) BH √צבא palvella > צְבָאוֹת Sebaot]

צֶבְיָן mask. tahto, halu

tx: yks. + suff. yks. 2. mask. = hepr. רְצוֹנְךָ

9. אַיְכַּנָּא

konj. niin kuin, kuten

√איך

אֵיךְ konj. JBA että

10. דְּבַשְׁמַיָּא

11. אָף

אָף konj. myös, vielä

BA אַף konj. (4x) myös, lisäksi, "lisäys"

BH אַף konj. (134x) myös; nenä, sierain; viha אַפַּיִם

√אפף j. läähättää, ottaa ahneesti/raivokkaasti lisää (ilmaa/happea), v. (5x) ympäröidä, piirittää, saartaa, "ottaa ahneesti lisäalueita"

12. בְּאַרְעָא

בְּ prep. -ssa + yks. st. det.

אַרְעָא yks. st. det. = syyr. sanakirjamuoto

BA אֲרַע fem. (21x, Jer. 10:11, Dan. 2:35, Esra 5:11) maa, maapallo, maaperä

אַרְעָא st. det. (se) maa, maaperä

אֲרַק fem. (1x, Jer. 10:11) maa

אַרְקָא st. det. (Jer. 10:11)

אַרְעָא lokat. kohti maata, alaspäin

BH אֶרֶץ fem. maa, maapallo, maa, maa-alue, maaperä

BH הָאָרֶץ P

BH אַרְצָה lokat. maahan (maa-alueelle)

√ארץ olla vakaa/luja perusta

sisarj. √אֶרֶז mask. setri, "lujapuu", ristinpuu (?)

13. הַב

√יהב antaa, BA 28x, BH 33x
tx: peal imperat. yks. 2. mask.

Hava, nagila!

14. לַן

לְ prep. + suff. mon. 1. c.

15. לַחְמָא

BA לְחֶם mask. [a-segol.] (1x) leipä, BH לֶחֶם, arab. liha!
tx: yks. st. det. = syyr. sanakirjamuoto

√לחם elämän edellytys

16. דְּסוּנְקָנַן

דְּ rel.pron. joka, mikä = דִּי BA = אֲשֶׁר BH

√סנק olla tarve, peal סְנַק

סוּנְקָנָא mask. tarve = syyr. sanakirjamuoto
tx: yks. + suff. mon. 1. c.

17. יַוְמָנָא

יַוְמָנָא mask. tämä päivä, tänään, tx: yks. st. det.

BH √יום nousta kirkkautta hohtavana

BH sisarj. √קום nousta pystyyn

18. וַשְׁבֹוק

√שבק antaa anteeksi, jättää, sallia, peal שְׁבַק

BA √שבק (5x) jättää rauhaan, jättää, hylätä

tx: ו konj. + peal imperat. yks. 2. mask.

A2 Aramea kreikankielisessä UT:ssa (2.1 ja 2.4)
https://gen.fi/a2-aramea-utssa.html

19. לַן

לְ prep. + suff. mon. 1. c.

√אלה j. nostaa kädet, osoittaa kädellä, v. (7x) vannoa, kirota, valittaa

אֱלוֹהַּ mask. Jumala/jumala, "vala eli äärimmäinen totuus",
kädellä osoitettava, ylöspäin käsillä palvottava, korkealla oleva

אֶל kohti > לְ

אֵלֶּה dem.pron. nämä

אַל neg. älä

20. חַוְבַיְן

חֹובָא mask. velka, vastuu, vääryys, synti (yleensä laiminlyönnistä johtuva)
tx: mon. + suff. mon. 1. c.

חַוְבִּין mon.

= hepr. חוֹבוֹתֵינוּ

BH √חוב j. olla syyllinen, v. (1x, Dan. 1:10) pi. tehdä syylliseksi

BH חוֹב mask. (1x, Hes. 18:7) velka

vrt. hepr.תּוֹדָה kiitos > aram. תַּוְדִּי tavdi, "minun kiitokseni (?)"

21. אַיְכַּנָּא

konj. niin kuin, kuten

22. דְּאָף

דְּ rel.pron. joka, mikä

BA דִּי

BH אֲשֶׁר / שֶׁ / שָׁ / שְׁ

BH √אשר kiinnittää katse yhteen paikkaan:
kulkea suoraan, olla tasainen

אָף konj. myös, vielä

BA אַף konj. (4x) myös, lisäksi, "lisäys"

BH אַף konj. (134x)

BH √אפף j. läähättää, ottaa ahneesti/raivokkaasti
lisää (ilmaa/happea),
v. (5x) ympäröidä, piirittää, saartaa, "ottaa ahneesti lisäalueita"

23. חְנַן

pers.pron. mon. 1. c. me

A3 Persoonapronominit
https://gen.fi/a3-persoonapronominit.html

24. שְׁבַקְן

√שבק antaa anteeksi, jättää, sallia, peal שְׁבַק
tx: peal perf. mon. 1. c.

BA √שבק v. (5x) jättää rauhaan, jättää, hylätä

A4 Peal perf. vahva
https://gen.fi/a4-pe-perf-vahva.html

25. לְחַיָּבִין

חַיָּב adj./subst. [kattaal-tekijänn.] velallinen, velkaa oleva
tx: mon. mask. + suff. mon. 1. c.

BH √חוב j. olla syyllinen, v. (1x, Dan. 1:10) pi. tehdä syylliseksi

BH חוֹב mask. (1x, Hes. 18:7) velka

26. וְלָא

וְ konj. ja

לָא neg. ei

27. תַּעְלַן

√עלל mennä sisään

peal עַל mennä sisään

af'el (= hepr. hif'il) viedä sisään, sallia sisään meneminen (toleratiivinen)

tx: af'el impf. yks. 2. mask. + suff. mon. 1. c.

A4 Verbivartalot
https://gen.fi/a4-verbivartalot.html

28. לְנִסְיוֹנָא

לְ prep. BH √אלה nostaa kädet, osoittaa kädellä

נִסְיוֹנָא mask. kiusaus, koettelemus, jumalankiusa

tx: jumalankiusa, so. Jumalan kiusaaminen/halventaminen epäilemällä hänen rakkauttaan, hyvyyttään, kaikkivaltiuttaan, voimaansa ja johdatustaan

√נסא *נסה kiusata, koetella

BH √נסה

PBH נִסָּיוֹן mask. kiusaus, koettelemus

נִסְיוֹנוֹת mon.

29. אֶלָּא

konj. vaan, mutta

30. פַּצָּן

√פצא *פצה pael פַּצֵּא vapauttaa, lunastaa

tx: pael imperat. yks. 2. mask. + suff. mon. 1. c.

BH √פדה lunastaa, ostaa vapaaksi

31. מִן

prep. -sta

BH √מנן vetää pois

sisarj. √מנה jakaa osiin

מָנָה fem. annos

32. בִּישָׁא

adj./subst. paha, väärä, tx: yks. st. det.

BH √באש haista pahalta, olla vastenmielinen, olla vihoissa

sisarj. √בוש בוש hävetä

33. מִטֹּל

konj. sillä

34. דְּלִילָךְ

דְּ rel.pron. joka, mikä (voi jättää tässä kääntämättä)

BA דִּי

BH אֲשֶׁר / שֶׁ / שֶׁ / שְׁ

BH √אשר kiinnittää katse yhteen paikkaan:
kulkea suoraan, olla tasainen

דִּיל part. [ktiv male] jollekin kuuluva, oma = hepr. שֶׁל
tx: + suff. yks. 2. mask.

35. הֲוָי

(laus. i) pers./dem.pron. yks. 3. fem. hän, se = hepr. הִיא
tx: kopula

BH √הוא olla, tulla

H2 הוא hava j. (1/1873) olla, tulla
https://gen.fi/h2-hwx.html

36. מַלְכוּתָא

מַלְכוּ fem. kuningaskunta = מַלְכוּת BH
tx: yks. + + suff. yks. 2. mask.

BA מַלְכוּ fem. [abstr. subst.] (56x) kuninkuus, hallitusaika, kuningaskunta

מַלְכוּת־ yks. st. constr.

BH √מלך hallita päänä (joka uhrataan toisten syntien sovittamiseksi): olla kuninkaana

sisarj. √מלק taittaa uhrilinnun pää

37. וְחַיְלָא

mask. valta, voimallinen teko, voima, urheus

√חיל olla sankarillinen, voimakas, urhoollinen

sisarj. √חול alkaa, v. olla synnytystuskissa

H6H Viisaus syntyy (Sananl. 8:22–31)
https://gen.fi/h6h-viisaus-syntyy.html

38. וְתִשְׁבֻּחְתָּא

fem. [tav-nom.] ylistys, kunnia
tx: ve-konj. + yks. st. det.

√שבח ylistää

39. לְעָלַם־

עָלְמָא mask. ikuisuus, maailma
tx: le-prep. + yks. st. constr.

BH √עלם olla salattu, kätketty, peitetty

BH עַלְמָה fem. neitsyt (Jes. 7:14)

40. עָלְמִין

עָלְמָא mask. ikuisuus, maailma
tx: mon. st. abs.

"ikuisuuksien ikuisuuteen"

41. אָמֵין

BH √אמן j. olla luotettava, tosi, uskollinen